

§39

Ansvarsprövning 2016 (RS/568/2017)

Sammanfattning

Regionens revisorer har överlämnat revisionsberättelsen för år 2016 för Region Jämtland Härjedalen och revisionsrapport 2016, Årets granskning av Region Jämtland Härjedalen till fullmäktige. Regionens revisorer har i revisionsberättelsen redovisat resultat av granskningen för år 2016.

För patientnämnden, vårdvalsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter m m och gemensamma nämnden för närvård i Frostviken bedömer revisorerna sammantaget att nämnderna i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontrollen varit tillräcklig och att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Regionens revisorer tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för dessa nämnder.

För regionstyrelsens del har revisorerna i huvudsak anfört följande. Regionstyrelsens styrning, ledning och kontroll av den ekonomiska utvecklingen under 2016 har inte varit tillfredsställande. Det ekonomiska resultatet enligt årsredovisning 2016 innebär att regionen inte lever upp till kommunallagens krav om god ekonomisk hushållning. Liksom tidigare år visade den första ekonomiska prognosen för verksamhetsåret en kraftig resultatförsämring (- 238 mkr) jämfört med beslutad budget om ett nollresultat. Budgeten var därmed i praktiken obalanserad vilket tyder på en bristande budgetering och att stora delar av verksamheten inte var finansierad. En obalanserad budget försvårar för styrelsen att utkräva ansvar gentemot verksamheten och tilltron till budgeten som styrmedel riskerar att urholkas. Åtgärder som beslutades under 2016 för att nå målet med en budget i balans har inte varit tillräckligt kraftfulla och resultatet för året avvek kraftigt från målet (- 196,8 mkr). Den ekonomiska situationen som revisionen under flera år bedömt vara mycket allvarlig har fortsatt under 2016. Några ytterligare och kraftfulla åtgärder för att i närtid vända den ekonomiskt negativa utvecklingen har inte kunnat återfinnas vid vår granskning av styrelsens protokoll.

Regionplanen innehåller 25 strategiska mål som beslutats av regionfullmäktige. Regionstyrelsen uttolkade de strategiska målen i 89 framgångsfaktorer. Framgångsfaktorerna saknar i flera fall mätvärden för att mäta hur utvecklingen går. Vi har noterat att återredovisning av Regionstyrelsens framgångsfaktorer gjorts i årsredovisningen, dock saknas sammanfattande redovisning och analys av hur fullmäktiges mål uppnåtts. Alla fyra finansiella mål från finansplanen har återredovisats. Två av fyra finansiella mål som beslutats av regionfullmäktige har uppnåtts men målen för långsiktigt hållbar ekonomi och nettokostnadsutveckling uppnåddes inte.

Regiondirektören har i sin verksamhetsplan 35 detaljerade mål som har återredovisats i årsredovisningen. Sex av tolv mål har uppnåtts inom målområdet ”Patient”. Inom målområdet ”Samhälle” har tre av fyra mål uppnåtts och inom ”Medarbetare” har två av fyra mål uppnåtts men sjukfrånvaron bland medarbetarna är fortsatt hög. Inom ”Verksamhetsresultat” har mål inom tillgänglighet och ekonomi inte uppnåtts.

Det egna kapitalet har förbrukats och är negativt (- 75,7 mkr) p g a ekonomiska underskott under flera år. Regionen har under flera år lånat från pensionsmedel till investeringar och återlånet uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Under första kvartalet 2017 lyfte regionen ett externt lån på 40 mkr från Kommuninvest.

Regionen lever inte upp till kommunallagens krav på åtgärdsplan för återställande av underskott från tidigare år. Årets resultat innebär att regionen inte uppnår de finansiella eller verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning.

Regionens revisorer bedömer att regionstyrelsens beredning av budget liksom tidigare år har varit otillräcklig och att måluppfyllelsen inom främst ekonomi men även verksamhet är otillfredsställande. Den tidigare allvarliga ekonomiska situationen har ytterligare förvärrats under 2016, jämfört med föregående år. Det egna kapitalet är förbrukat och regionen nödgas påbörja en extern lånefinansiering.

Regionens revisorer riktar en anmärkning mot regionstyrelsen mot bakgrund av att de bedömer att regionstyrelsens styrning, ledning, uppföljning och kontroll varit otillfredsställande.

Mot bakgrund av de allvarliga brister som ligger till grund för revisorernas anmärkning avstyrker regionens revisorer att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen.

Med anledning av regionens revisorers uttalande i ansvarsfrågan ska regionstyrelsen och de ledamöter och tjänstgörande ersättare som avgått från styrelsen ges möjlighet att inkomma med förklaring. Förklaringen bör ha inkommit till fullmäktiges presidium senast den 20 april 2017.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen och de ledamöter och tjänstgörande ersättare som avgått från regionstyrelsen under 2016 bereds möjlighet att inkomma med förklaring till vad som anförts i revisionsberättelsen.

Förklaringen ska ha inkommit till fullmäktiges presidium senast den 20 april 2017.

Fullmäktiges presidium

2017-04-11

Beslut

Regionstyrelsen och de ledamöter och tjänstgörande ersättare som avgått från regionstyrelsen under 2016 bereds möjlighet att inkomma med förklaring till vad som anförts i revisionsberättelsen.

Förklaringen ska ha inkommit till fullmäktiges presidium senast den 20 april 2017.

Expedieras till

Regionstyrelsen, ledamöter och tjänstgörande ersättare i regionstyrelsen som avgått från styrelsen under 2016